

زندگی در ۳۲۰۰ سال ق. م

آثاری که از بین دفینه ها و مقابر بر يك عصر بدست می آید طرز و چگونگی حیات مردم آن عصر را با صورت استعمال و وسایط و آلاتی که به کار می بردند ارائه می دارد . چنانچه نویسنده ضمن مطالعات و کشفیات دو از ده هزار قبرستان در منطقه هوان که اکثر آن باز منه استان ارتباط داشت به نتایج دلچسپی رسید و این مطالعه و تدقیق به حیات اجتماعی پنجهزار سال قبل مصر قدیم روشنی نوی بخشید .

منسوجات متنوعی که از مقابر و دفینه ها بدست آمد
البسه :
ثابت کرد که البسه مصریان قدیم عموماً پشمی بوده و روشن ساخت که این لباسها از لحاظ هنر بافندگی با صنایع نساجی امروز برابر است . در یکی از این مقابر بعضی ظرف سفالی به شکل مجمرهای چوبی کشف شد که وسایط بافت رگهای نساجی آن دوره را نشان می دهد . و از آن استنباط می شود که درین قسمت دروزگار پیشین و وسایطی مستعمل بوده که امروز به کار انداختن آنها برای مادشوار و احیاناً متعذر می نماید . بافته های مکشوفه آنقدر باریک و نفیس است که تصور زنه می رود در وسط دو کپایا ما کوه های ابتدای تابیده شده باشد در پهلوی این تکه های نفیس و لطیف بعضی نسجهای ضخیم و کلفتی هم بدست آمد که به تکه های زمستانی بسیار شبیه و نزدیک است .

يك اسکلت مابس به لباسهای پشمی کشف شد که مصر شناسان قطعاً تا امروز از چگونگی آن بی خبر بودند . از قرائن بر می آید که مردم این دوره ها با استعمال البسه پشمی تقریباً يك قرن پیش از «سلسله اول» آشنا بوده اند . در مقابر دور «سلاطین سلسله دوم» انواع دیگری از این جامه ها با الوان مختلف و رنگهای شوخ از قبیل سرخ ، سفید ، سبز ، آبی و زرد یافت شد . درین دوره دامن پیراهنها

عمر ما ناقصت پاشنه می رسید. بعضی پاپوش نماهای فازی و مسی که پیدا شد طبری است که گویا وساده شکوه و جلال پیش خدمتان در بار فراغته را تشکبل می داده زیرا کسانی که اینگونه پاپوش داشتند باید همیشه قد راست عرض خدمت می کردند.

و گذاری سروریش از ازمنه قدیم تا امروزین مردان

قیافه و سلیقه

وزنان متداول بوده همچنان مصریان قدیم از دیرزمان به

تراشیدن ریش آشنائی داشتند فقط بعضی ها به منظور بزرگ منشی ریش می گذاشتند زنان موهای سر خود را باشکال مختلف ترتیب می دادند: بعضی موهای خرد را بافته عقب شان می آویختند درحالیکه برخی دیگر آزاد در عقب شان آویخته و حتی روی سینه خود را با آن می پوشیدند. مجسمه هائی که بعد تر از این دوره بدست آمده حاکیست که مردم مورد گفتگو موهای درشت و مجعد داشتند بالمقابل نمونه های دیگری که از بین گورستانهای آنوقت پیدا شده دارای موهای ملایم و کمی تاب دار بوده اند.

يك خانم آرایش شده آنوقت نمونه زیبایی مکیاز

و سایل آرایش

عصر خود محسوب می شد. چه پودرهایی که زنان

امروز استعمال می کنند در تزئین خانمهای آنروز هم مستعمل بود. و از انواع عطر و روغنی که برای دست و روی به کار می رفت، شیشه های متعددی پیدا شد مواد این روغنیات عموماً از مرکبات شحمی حیوانی و مخلوط اکسید آهن سرخ یا کاربوند در کلسیم بوده. سائر عناصر آن بقینا مخلوطی از بکنوع روغنی بوده که امروز اندک اثری هم از آنها باقی نمانده است. آئینه های که بدست آمد روی لوح های مسی بوده که چار طرف آن با چوب چوکات گردیده بود و این پارچه های صیقل شده چنان به آسانی نور را منعکس می کرد که حتی آئینه های که از دوره های دوم بدست آمده است هم ظرافت و پختگی آنرا ندارد. شانه هائی که در آنوقت استعمال می گردید از چوب و یا عاج بود؛ گواه این گفته مجسمه که بزرگی است که از بین یکس و قابه کاهی کشف شد: مابقی موادی که بر می مکیاز استعمال می شد محو و نابود شده و تنها اندکی از آن روی پارچه های قشن گگ صابیتی باقی مانده.

زیورات

استعمال زیور در این ادوار نسبت به زنان

بیشتر در میان مردان رواج داشته

چنانچه طوق و گردن بند و سایر زیوراتی یافت شده ، مخصوص مردان بوده و انواع زیورات مرصع بادانه های قیمتی بهای معدنی را از قبیل لعل ، یاقوت ، عقیق ، زمرد ، و مروارید با اشکال گوناگون بگردن های خرد می آوریدند . با اینهمه زنان نیز مانند زنان این عصر بداشتن چندین زیور معدودا کتفا و قناعت نداشته بلکه حرص آنها بمراتب بیشتر از امروز بوده است .

چنانچه از بین مقبره زنی که مر بو ط بهمن عصر بوده هفت عدد گردن بند و نه ۹ عدد سینه بند که تنها متعلق بیک خانم بوده است پیدا شد یکسلسله اشیاء نفیس و قشنگ دیگری در آن زمینه بدست آمده است که ممکن از احاطه تاریخ قدماست بیشتر داشته باشند و حال بهمان آب و تاب اولیه خود باقی مانده اند . این اشیاء تاریخی از نگاه آرت و صنایع دستی شایان توجه زیادی است و تکنیک آرت امروز با تمامی قوای ابتکاری خود در برابر ظرافت و پختگی آن عاجز است .

طرز خوراک و استعمال اغذیه نیز خصوصیات یک جمعیت

خوراک

را را نمود میکند گروشت غذای مهم مردم آن عصر بود . گوشت

گاو ، بز ، آهو ، گوساله و همچنان گوشت طیور از قبیل مرغابی ، قاز ، کبوتر ، بوزینه و ماهی خیلی مستعمل بوده است میوه بجات کثیر الاستعمال آن عصر عبارت از انگور و انجیر بوده که قسم خشک آنرا هم تناول می نمودند .

انواع حبوباتی که در پهلوئی سفره غذای خود می گذاشتند عبارت بود از : عدس باقلی و مشنگ چنانچه در یکی از مقابر این عصر ظروف متعددی از خوراکه باب پهلوئی متوفی گذاشته شده بود و نمونه آن از علاقه ساکارا بدست افتاده است .

از روی میزهای اغذیه آنها چنین استنباط می گردد که آنان بصورت دسته جمعی غذا صرف می نمودند ظروف طعام آنها باندازه متین و بادوام ساخته شده بود که صنایع کاشی سازی امروز از ترکیب مواد آن عاجز است حتی در صنعت سفال سازی آنها این جنبه نیز رعایت گردیده بود که ظروف طعام حرارت را نامدت زیادی بایست در خود نگاهدارد و بهمرفته تا چائیکه از خلال نمحصات باستان شناسی بر می آید مصریان قدیم مر بو ط بسلسله اول غذای خود را ابالای میز و چوکی های مخصوص بحال نشسته صرف می نمود و این مساله سبقت آنها در مدنیت نسبت بجوامع دیگر ثابت می سازد .

زراعت
 مصریان قدیم در امور حیاتی خود دور اندیش بودند و مقدار
 خوراکی که مورد نیاز خود و مواشی خود و پیش را
 همواره مد نظر می داشتند زراعت آنها عموماً عبارت بود از گندم، جو، عدس و غیره.
 کندوها یا سیلوهای بزرگ را برای نگهداری غله و حبوبات خود ترتیب می دادند
 چنانچه نمونه این سیلوها از مقابر مردگان آنها بدست آمده است؛

فن شکار
 شکار مصریان قدیم عموماً در بین جنگلات پهن و عربض
 که کشور مصر امروز را سراسر پوشانیده؛ صورت
 می گرفت. ساحه شکار آنها در اطراف و صحاری حاصل خیز نیل بود، ماهیان
 و حیوانات بحری را ذریعه چنگک های مخصوصی صید می نمودند.

به آزادی او طان خود علاقمند بودند.
محاربه و حس جنگجویی شاهان و سرکردگان آنها در محاربات
 بحيث پیش آهنگ لشکر سهم می گرفتند. اسلحه ابراکه در آنوقت بکار می بردند
 از جمله سلاحهای ثقیل و تپاه کن عصر بشمار می رفت سلاح بر از نند؛ آنوقت
 عبارت بود از فلاخن، تیر و کمان یا آن لاتیکه ذریعه دست مقابل همدیگر
 برتاب می نمودند.

برای اوقات فراغت و تفریح خود انواع سامانهای بازی و ساعت تیری داشتند
 چنانچه هفتکته پارچه چوبی باشکال مدور بدست آمده است اگر چه از طرز
 استعمال آن معلومات بدست نیست اما رنگ آمیزی بهائیکه در این پارچه ها
 بکار رفته است چنین و نمود می سازد که شاید قسمی از سامانی باشد که به بازی
 پوکر امروز شباهت داشته. بهر صورت آبدار و آلات مکشوفه هر کدام در حصه
 خود تدقیق و مطالعه زیادی ابداع می کند و در عین حال ذکاء و باریک بینی های
 مردمی را که تقریباً پنج هزار سال پیش از ما زندگانی می کردند برای نسل امروز
 لحاظ نشان می سازد.